

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iuliana Oprea
Dumitru Mardari, Maria Ghervas

juducând recursul declarat de Guțu Teodor, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Cooperativei de construcție a Garajelor nr. 130 împotriva lui Teodor Guțu privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor,

C O N S T A T Ă :

La 28.08.2013 reclamantul Cooperativa de construcție a Garajelor nr. 130 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Teodor Guțu privind încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 17 aprilie 2014, s-a admis acțiunea înaintată de Cooperativa de construcție a Garajelor nr. 130 împotriva Teodor Guțu privind încasarea datoriei.

La 08.05.2014, Teodor Guțu a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, a fost respinsă cererea apelantului Teodor Guțu privind scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, fiindu-i comunicat apelantului despre necesitatea prezentării unei cereri de apel suplimentare cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și achitarea taxei de stat pînă la 23.07.2014, ora 12.00.

La adoptarea soluției, instanța de apel a aplicat prevederile art. 365 alin. (1) lit. d) și art. 368 alin. (1) CPC, menționînd că apelul este nemotivat și apelantul nu a anexat dovada de plată a taxei de stat, totodată, deși a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, nu a motivat în careva mod cerința dată, nu a indicat temeiul pentru care instanța urmează să îl scutească de la plata acesteia.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 21 iulie 2014, Teodor Guțu a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014 și scutirea de la plata taxei de stat pentru soluționarea cererii de apel depusă de către recurent.

În argumentarea recursului recurentul a invocat netemeinicia încheierii recurate, considerînd-o ilegală, din considerentele că, judecarea cauzei în prima

instanță a avut loc în lipsa sa și el nu este proprietarul imobilului din cadrul CCG-130.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, Guțu Teodor a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 17 aprilie 2014, solicitând totodată și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, a fost respinsă cererea apelantului Teodor Guțu privind scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, fiindu-i comunicat apelantului despre necesitatea prezentării unei cererii de apel suplimentare cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și achitarea taxei de stat pînă la 23.07.2014, ora 12.00.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că cererea de apel depusă nu conține motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază. După primirea hotărârii integrale apelantul nu a depus cerere suplimentară de apel care ar conține motivele de fapt și de drept invocate în susținerea netemeinicii și/sau ilegalității hotărârii atacate. Recurentul a depus cerere de apel motivată, ulterior, la 21.07.2014, odată cu recursul.

Colegiul conchide că, la cererea de apel, contrar prevederilor art. 3 al.(1) lit.k) a Legii taxei de stat, art. 83-84, art. 87 al. (1) lit. a), art. 365 al. (4) CPC, apelantul nu a anexat dovada de plată a taxei de stat.

Potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, legea sus enunțată, admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de condițiile unui participant la proces, este în drept să scutească de plata taxei de stat participantul care se încadrează în cazurile enumerate de art. 85 CPC.

În speță, apelantul a depus cererea de apel fără a achita taxa de stat, dar a solicitat scutirea de la plata taxei de stat din considerentul imposibilității achitării acesteia ca consecință a stării financiare precare.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a conchis că apelantul, înaintînd cererea de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, însă nu a anexat careva înscrisuri probatoare în acest sens (f.d. 29-40).

Verificînd legalitatea încheierii recurate prin prisma înscrisurilor anexate la recurs, Colegiul atestă că, la depunerea cererii de recurs, recurentul în vederea scutirii de la plata taxei de stat, a invocat că nu este proprietar al imobilului din cadrul CCG-130 și a anexat ca înscrisuri probatoare, Avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2014. Însă, aceste probe invocate de solicitant în acest sens, au fost anexate ulterior adoptării încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, concomitent cu cererea de recurs. Mai mult, acest document nu reflectă situația financiară precară în sensul prevederilor legislației în vigoare.

Din considerentele menționate, Colegiul apreciază critic afirmația recurentului și faptul prezentării probelor care atestă starea materială dificilă.

În același timp, Colegiul menționează că, avînd la bază prevederile art. 85 alin. (4) CPC, instanța de judecată dispune exclusiv de dreptul de a scuti de la plata taxei de stat, iar uzarea de acest drept este la latitudinea instanței, fiind legată doar de motivele și probele invocate de solicitant în acest sens.

Astfel, faptul că instanța de apel nu a admis cerința apelantului de scutire a plății taxei de stat, nu poate fi apreciată ca încălcare a prevederilor legale, cu atît mai mult că această soluție conține la bază motive întemeiate.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a admis cerința de scutire a plății taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, or, apelantul nu s-a conformat dispozițiilor legale ce reglementează procedura de contestare cu apel.

Colegiul apreciază critic și afirmația recurentului cum că, judecarea cauzei în prima instanță a avut loc în lipsa sa, nefiind citat legal, ori din materialele dosarului, rezultă că Guțu Teodor a fost citat legal prin citația din 10.03.2014 (f.d. 30) pentru a participa la examinarea cauzei în ședința instanței de judecată din 17.04.2014, însă din motive necunoscute instanței, nu s-a prezentat.

Astfel, în cauza *SRL Tudor-Comerț vs. Moldova*, Curtea a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărîri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci cînd dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărîrilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteză că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (*Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit*), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

În acest context, argumentele invocate de Guțu Teodor nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Guțu Teodor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Cooperativei de construcție a Garajelor nr. 130 împotriva lui Teodor Guțu privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iuliana Oprea

Judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas